

POSTANOWIENIE

Dnia 18 grudnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Halina Kiriłło

w sprawie z powództwa A. O.
przeciwko Szkole Podstawowej w B.
o przywrócenie do pracy,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 18 grudnia 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego w T.
z dnia 13 lutego 2014 r., sygn. akt IV Pa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania ;**
- 2. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w T. wyrokiem z dnia 13 lutego 2014 r. oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Rejonowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w T. z dnia 13 listopada 2013 r., mocą którego zasądzono od pozwanej Szkoły Podstawowej w B. na rzecz powoda A.O. kwotę 7.058,91 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 31 sierpnia 2013 r. do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za rozwiązanie umowy o pracę w drodze wypowiedzenia z naruszeniem przepisów o rozwiązywaniu umów w tym trybie oraz oddalono jego powództwo o przywrócenie do pracy po upływie okresu wypowiedzenia.

Powyższy wyrok został zaskarżony skargą kasacyjną powoda. Skargę oparto na podstawie naruszenia przepisów prawa materialnego, tj. art. 8 k.p. w związku z art. 45 § 2 k.p. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przywrócenie powoda do pracy lub o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji; w każdym przypadku z orzeczeniem o kosztach postępowania.

Jako przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano występowanie w sprawie istotnych zagadnień prawnych, sformułowanych następująco: 1/ czy dotychczasowe orzecznictwo, które zajmowało się kwestią zastosowania art. 8 k.p. przy ocenie zasadności żądania przywrócenia do pracy w przypadku umownych stosunków pracy, może być bez żadnych modyfikacji wykorzystywane przy ocenie roszczeń nauczycieli domagających się przywrócenia do pracy w przypadku rozwiązania umowy z naruszeniem przepisów prawa ?; 2/ czy przewinienia nauczycieli, które nie stanowią podstawy do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, a jedynie do wymierzenia kary zgodnie z art. 108 k.p., mogą być uznane za rażące (ciężkie) naruszenie obowiązków pracowniczych ?; 3/ czy ocena stosunków panujących pomiędzy nauczycielami i dyrektorem szkoły, w tym wszelkiego rodzaju konfliktów pomiędzy tymi podmiotami, powinna uwzględniać specyfikę zawodu nauczyciela i kontekst środowiskowy ?; 4/ czy w sytuacji, gdy po udzieleniu kary nagany zachowanie nauczyciela uległo poprawie, możliwe jest zwolnienie nauczyciela z tego samego powodu, który był podstawą do udzielenia kary ? Czy Sąd może w takiej sytuacji uznać, że zwolnienie nastąpiło z powodu rażącego (ciężkiego) naruszenia obowiązków pracowniczych ?

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący skupił się na podkreśleniu różnic między stosunkiem pracy nauczyciela a stosunkiem pracy regulowanym wyłącznie przez przepisy Kodeksu pracy. W następstwie powyższego stwierdził, że zastosowanie art. 8 k.p. nie może odbywać się w sposób dowolny, w oderwaniu od specyfiki zawodu nauczyciela oraz przepisów prawnych, które regulują jego pracę, tryb zatrudnienia, zwolnienia z pracy i odpowiedzialność dyscyplinarną.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwana wniosła o wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia skargi do rozpoznania, a z ostrożności

procesowej - o jej oddalenie oraz o zasądzenie od powoda kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna, jako szczególny środek zaskarżenia, służy realizacji interesu publicznego w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości. Funkcje postępowania kasacyjnego powodują, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie powinny koncentrować się na wykazaniu, iż w konkretnej sprawie zachodzą okoliczności przemawiające za interwencją Sądu Najwyższego. Rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c. i tylko w przypadku przekonania Sądu Najwyższego przez skarżącego, za pomocą juretrycznej argumentacji, że zachodzi publicznoprawna potrzeba rozstrzygnięcia sformułowanego w skardze zagadnienia prawnego przy jej merytorycznym rozpoznawaniu.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W razie powołania tej przesłanki przedsądu, jaką jest występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, obowiązkiem skarżącego jest wywiedzenie i uzasadnienie występującego w sprawie problemu w sposób zbliżony do tego, jaki przewidziany jest przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, niepublikowane). Sformułowanie zagadnienia powinno zatem odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju juretryki i prawa pozytywnego. Rolą

Sądu Najwyższego, jako najwyższego organu sądowego w Rzeczypospolitej Polskiej, nie jest bowiem działanie w interesie indywidualnym, lecz powszechnym, poprzez ochronę obowiązującego porządku prawnego przed dowolnością orzekania i ujednolicanie praktyki stosowania prawa pozytywnego. Nie każde więc orzeczenie, nawet błędnie wydane, zasługuje na kontrolę w postępowaniu kasacyjnym (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000 nr 7 -8, poz. 147, z dnia 18 marca 2004 r., I PK 620/03, LEX nr 513011, z dnia 8 lipca 2004 r., II PK 71/04, LEX nr 375715 i z dnia 16 kwietnia 2008 r., I CZ 11/08, LEX nr 393883). Nie spełnia określonego w art. 398⁹ § 1 k.p.c. wymagania sformułowanie istotnego zagadnienia prawnego w sposób ogólny i nieprecyzyjny, a zwłaszcza ograniczenie się do samego postawienia pytania, bez odniesienia się do problemów interpretacyjnych przepisów (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 332/07, LEX nr 452451 i z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy wypada stwierdzić, że skarga kasacyjna w zakresie wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania nie spełnia wymagań stawianych temu nadzwyczajnemu środkowi zaskarżenia. W ramach powołanej przesłanki przedsądu skarżący skonstruował cztery zagadnienia prawne, jakie jego zdaniem występują w przedmiotowym sporze. Odnośnie pierwszego z wyszczególnionych w skardze kasacyjnej zagadnień prawnych podkreślić należy, że istotne zagadnienie prawne powinno odnosić się w sposób generalny i abstrakcyjny do przepisu prawnego, który nie podlega jednoznacznej wykładni i wyjaśniać, na czym polegają trudności w dekodowaniu zawartej w nim normy prawnej. Nie czyni temu zadość postawienie przez autora skargi kasacyjnej pytania o możliwości „wykorzystywania dotychczasowego orzecznictwa” do oceny roszczeń nauczycieli o przywrócenie do pracy. Co do drugiego z owych zagadnień prawnych warto zauważyć, iż poruszony przez skarżącego problem był już przedmiotem zainteresowań judykatury, przez co kwestia ta utraciła cechę nowości. W wyroku z dnia 25 października 1995 r. (I PRN 77/95, OSNP 1996 nr 11, poz. 153) Sąd Najwyższy wyraził bowiem pogląd, że wymierzenie pracownikowi kary porządkowej nie wyklucza możliwości uznania tego samego naganego zachowania pracownika, stanowiącego przesłankę ukarania, za przyczynę

uzasadniającą wypowiedzenie umowy o pracę. Pozostałe zagadnienia prawne sformułowane przez skarżącego nie tylko nie zawierają jakiegokolwiek wyводу jurydycznego, obrazującego wątpliwości wyłaniające się przy wykładni i stosowaniu prawa materialnego lub procesowego, ale w ogóle nie wskazują konkretnych przepisów, na podstawie których zostały sformułowane. Sposób przedstawienia tychże zagadnień prawnych ogranicza się do samego postawienia pytań nawiązujących do szczegółów stanu faktycznego niniejszej sprawy i zmierza do skłonienia Sądu Najwyższego do wypowiedzenia się o zasadności zastosowanego przez pozwanego pracodawcę trybu rozwiązania stosunku pracy z pracownikiem w tym jednostkowym przypadku, nie zaś do rozwiązania rzeczywistych problemów wyłaniających się na tle interpretacji obowiązujących przepisów.

Reasumując: wobec niewykazania istnienia powołanej w skardze kasacyjnej przesłanki przedsądu, z mocy art. 398⁹ § 2 k.p.c. należało orzec jak w sentencji.